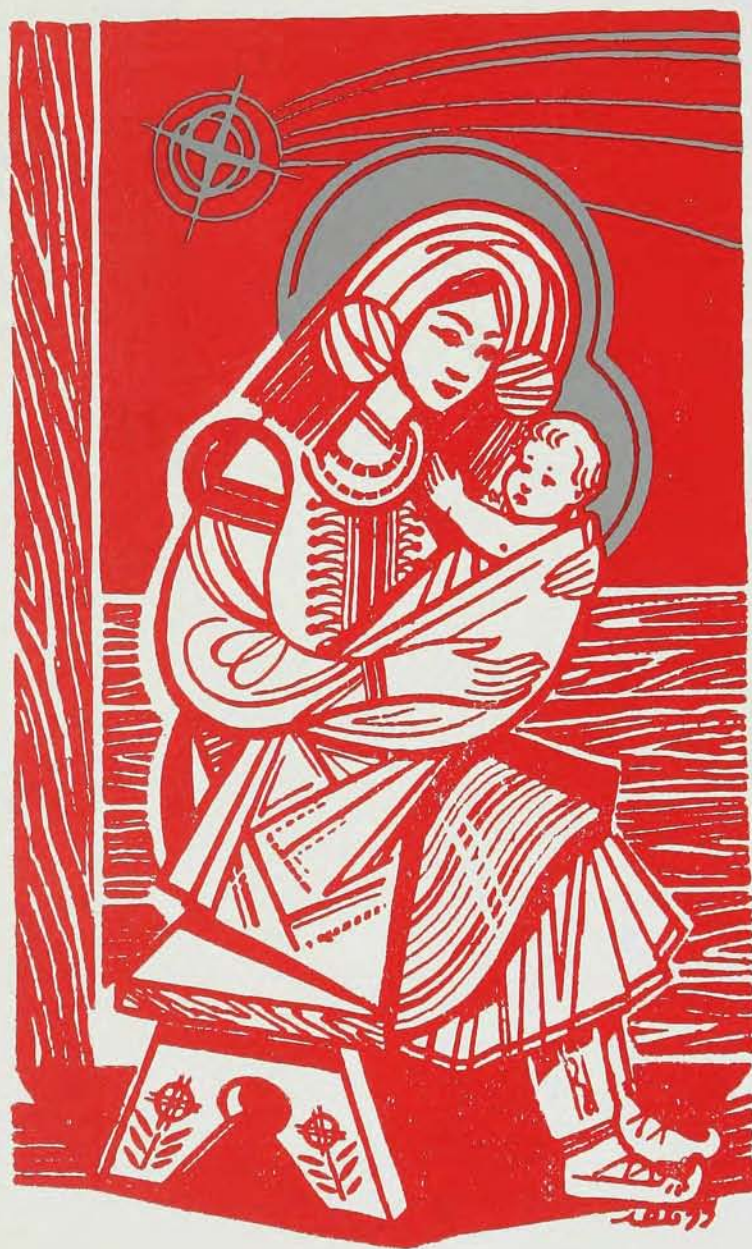

НАК

СІЧЕНЬ — JANUARY 1987

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видас Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1987 рік ст. пл. Олі Стасюк

ЗМІСТ

Сторінка

1. Різдвяні і Новорічні побажання
День 22 січня — Остап Тарнавський
2. Не забуваймо про Святвечірню Свічку і День
Солідарности
Різдво — Віра Вовк, 3 колядою — Богдан Кравців
3. Сучасні Визначні Українці — Мистецтво: Святослав
Гординський — О. К.
4. Синій тризуб — Л. Ю.
5. Різдво у в'язниці — Надія Світлична
7. Чи знаєте про український національний гімн?
З мандрівок по Україні: „Особисте щастя досягнете
тільки працею для Бога і Батьківщини” — Подруга
Марта
9. Щедрівка, Різдвяна ніч — Марія Я. Косовичева
Різдво в дідуса Костя — Леся Шанта
11. Різдвяна гостя — Д. З.
13. Куток філателіста: 16-та Різдвяна виставка
поштових марок СУФА у Віденській ратуші
14. Нова платівка „Черемшини”
15. Успіхи наших друзів: Катруся Леонард —
репрезентувала „Юнака” на Балі Преси — О. К.
16. Йдемо колядувати — Братчик Славко, Минуло
десять років — пл. розв. Наталка Паславська
17. Підтримуємо традиції — пл. розв. Галя Вашак,
Гарні спомини — Ірена Вашак, Чекаю Різдвяних
Свят — пл. уч. Христя Паславська
Із побуту християнської України: Роса Г. Л. Н.
18. Хроніка: 25-та Ювілейна „Орликіяда” — ст. пл.
Наталка Воронка
21. Хроніка: На Спортивно-Вишкільному таборі — пл.
розв. Ярема Бачинський
23. Різдвяне — різне та цікаве
Список датків на Прес-Фонд „Юнака”

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Роман Копач

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: Пречиста Діва з Ісусом.
Рисунок Мирона Левицького.

Рисунки до того числа виконав юнак Микола Савицький

ЮНАК

СІЧЕНЬ — JANUARY 1987

Ч.П. 1 (273)

РІК XXV

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

„ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!”
— клич на 1987 рік

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ —ПЛ. СЕН ЮРІЄВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ, ГОЛОВНІЙ
ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ, КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І
КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ, СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПЛАСТПРИЯТУ ТА УСІМ
ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам «Юнака»
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
усього добра, — чистої і сильної віри, щоб тримала Ваші серця
в ясному горінні, у готовості служити Богові й Батьківщині
найсердечніше бажає

РЕДАКЦІЯ «ЮНАКА», ДИРЕКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛ. ВИДАВНИЦТВА

Остап Тарнавський

ДЕНЬ 22-го СІЧНЯ

„... від нині Українська Народня Республіка стає
самостійною, суверенною державою Українського
Народу!”

(З IV-го Універсалу, 22. I. 1918 р.)

Це був великий день, коли вогню аркану
людині дарував відважний Прометей!
Хоч зависні боги помстились на Титану,
його вогонь горить, як чину апогей.

Це був великий день, коли слова любови
приніс між люд простий Божественний Христос!
Хоч розп'яли Його, щоб більше не промовив,
Його завіт горить, як сонця вічний стос.

Укрийте цей вогонь, Титанові унуки,
у серці бережіть Божественну любов!
Бо цей вогонь — це дух, а дух — це творчі руки
що їх призначення — верхи нових будов.

Був наш великий день, коли народ безсмертний
піднятися посмів до вільного життя:
наперекір богам, що призначали вмерти,
наперекір судам — величне вороття.

Так іскорка мала, що йшла метеоритом,
і думка запальна, народжена в серцях,
Титановим вогнем, Христовим заповітом
живе-палахкотить, мов дух, що без кінця.

Це він, мов Прометей, прикований до скелі,
це він немов Христос, розп'ятий до хреста —
отой Народ-Титан, який в своїй оселі
поставив свій закон, що спомин і мета.

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО СВЯТВЕЧІРНЮ СВІЧКУ І ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ

Ми, українські пластуни, розкинені по вільному світі маємо вже від довгих років гарний, традиційний для нас звичай у Святвечір 6-го січня світити разом або на самоті свічку у час, коли на Україні показується перша зірка, і думками єднатися з усіма нашими близькими і друзями де б вони не були.

Як тільки це можливе, ми зустрічаємося в цей час у пластових домівках і спільно запалюємо Різдвяну свічку та з радісним „Христос Родився” бажаємо собі взаємно, а при тому згадуємо усіх що далеко від нас, особливо цих в Україні.

І тому саме від 1976 року ми прийняли ще інший звичай згадувати наших братів в Україні — а це, відзначувати 12-го січня „День Солідарности” з

усіми українцями, що в тюрмах та таборах праці, чи на засланні і пригадати про них вільному світові так як до цього закликав В'ячеслав Чорновіл, що перший призначив 12-го січня Днем Солідарности з політичними в'язнями в СССР.

Не забуваймо і цього року про ці наші два гарні пластові звичаї і хай не буде ні одного пластуна чи пластунки, щоб у Святвечір не засвітили нашої Різдвяної свічки, а 12-го січня не показали своєї солідарности з тими українцями, що за свою боротьбу за права людини і націй, за розвиток вільний усіх народів, терплять довгі роки каторги та поневір'яння.

РІЗДВО

Під вікнами вертеп, за вікнами смерічка
В срібlistих голубах, в горіхах золотих
Чи так коли святочно світить свічка
І радісно вітають всі хати?

Дивися! Сходить зірка самоцвітна
Над кришталевими дахами хат
Жебрак чи сирота — ти не самотний
Як чуєш чар таких великих свят

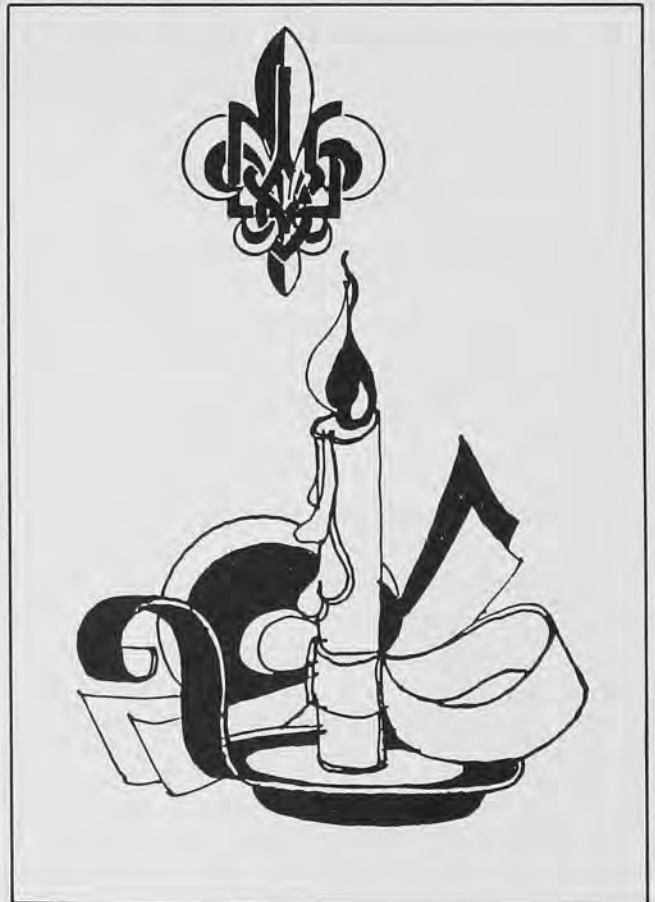
В душі твоїй дзвенять незримні хори
„Предвічний Бог” співає херувим,
І в серці кров рвучка клекоче морем
І ти стаєш освяченим, новим.

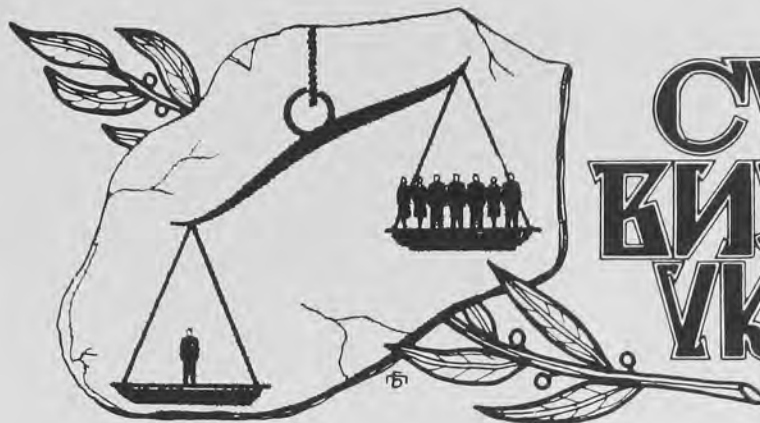
Віра Вовк

З КОЛЯДОЮ

Дозвольте ж, друзі...
...За звичаєм прадавнім, віковим
Здоров'ям, щастям всіх вас віншувати!
З Роси, з води! Дай Боже нам усім
Різдва Святого нарік дочекати
І поривати радісні ряди
Могутнім, вільним співом коляди...

Богдан Кравців

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

МИСТЕЦТВО СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ

Мистець — маляр і поет

В грудні 1986 року С. Гординському сповнилося 80 років життя. Але попри той поважний вік Святослав Гординський далі повний життєвої енергії і працює у ділянці мистецтва та літератури безперервно та раз-у-раз читаємо про його успіхи, про закінчення однієї праці і початок другої.

Хоча він живе в околиці Нью Йорку але більшу частину року перебуває у роз'їздах, зокрема в Європі. Він все ще викінчує мозаїки в Соборі св. Софії у Римі, хоча цей Храм то діло його мистецьких рук від самого початку та наш мистець довгі роки працював над прикрашенням нутра собору на доручення сл. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. С. Гординський спеціаліст церковного мистецтва і його постійно запрошують до консультації при розбудові чи віднові наших церков. Останньо він закінчив відновляти у Відні УКЦеркву св. Варвари до якої розмалював нові картини достосовуючи їх до барокового стилю церкви. Також він недавно розмалював УКЦ в Мюнхені.

Поруч із цими мистецькими працями С. Гординський мистецтвознавець, тому саме він редагує мистецьку частину англomовної Енциклопедії України, що її другий том тепер готується до друку. Він також працює тепер над мистецькою книжкою „Історія України в медалях”, що має з'явитися в кількох мовах. Він автором історії українського мистецтва, численних статей і монографій, активний член Об'єднання Мистців Українців Америки.

У нього гармонійне сполучення в одній особі мистця і поета і С. Гординський має у своєму надбанні 14 збірок поезій, з яких тепер видає як власний подарок на 80-річчя, антологію. Знаючи плінно французьку, німецьку та англійську мови він багато перекладає із своєї та чужої поезії чи творів із ділянки мистецтвознавства.

Святослав Гординський особливо цікавиться „Словом о полку Ігоревім”, яке він переспівав сучасною українською мовою і про цей найкращий твір старої української літератури написав низку дослідчих статей. Він також зробив переклад „Слова о полку Ігоревім” (свого переспіву) в англійській мові а тепер працює над перекладом в німецькій мові.

Святослав Гординський уродженець Західної України, син відомого українського науковця д-ра Ярослава Гординського, один із перших українських пластунів у 1917 році. Після війни був учнем маляра Олекси Новаківського, відтак виїхав на дальші студії до Парижа а після повороту стає одною із найбільше динамічних постатей українського мистецького і літературного світу у Львові поміж двома війнами.

Таким динамічним залишився він до сьогодні і можна лише бажати, щоб ця наполегливість та енергія у праці над українським мистецтвом і літературою, ще довго нашого Ювілята не опускали.

О.К.

СИНІЙ ТРИЗУБ

Друга світова війна закінчилась в травні 1945 р. Українські скитальці, втікачі від большевицького фронту, ті, що їх німці забрали до роботи до Німеччини та ті, що були в тюрмах і концтаборах, почали збиратися у більших містах Німеччини. Вже кілька тижнів постали табори т.зв. Ді-Пі (Дісплейсд персонс) і в Регенсбурзі, і в Мюнхені, і в Зальцбурзі і в десятках інших міст і містечок.

Ліда з мамою прийшла до табору у вересні, прямо зі залізничного вагону, що стояв на глухій станції і де вони провели останніх п'ять місяців. Відразу пішла в школу, а коли відновлено Пласт, стала пластункою. Захопилась Пластом, бо подобалась їй ідея пластування, а також тому, що мали повну енергії і помислів зв'язкову.

На станичному „Миколайку” зв'язкова розповіла, що управа табору дістала вістку, що кілька тисяч молодих українських хлопців, членів дивізії „Галичина”, перевезено з полону в Італії — до Англії і там вони перебувають в тимчасових таборах. Зв'язкова звернулася до юначок, щоб уявили себе в ситуації тих хлопців — самі, без родин, у чужій країні, з невідомим майбутнім.

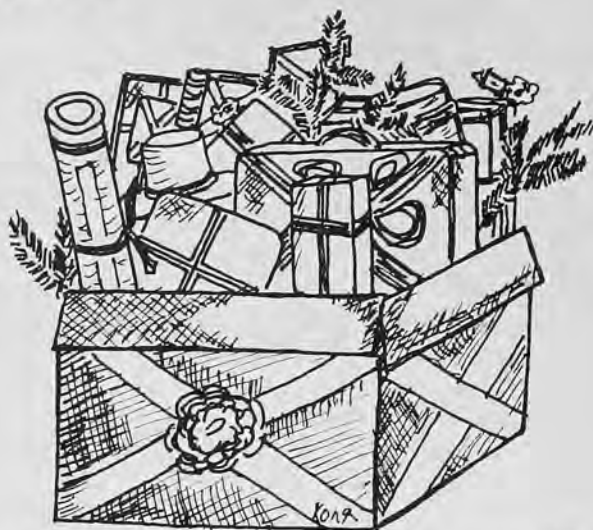
— Надходить Різдво. Чи не було б їм приємно дістати якийсь несподіваний лист, пакуночок, щонебудь, щоб відчули, що хтось про них пам'ятає? — закінчила свою промову.

Очевидно, юначкам сльози найшли на очі, і вони розходились з плямами, щоб вислати ще цього тижня пакунок до Англії.

Ви думали б, що це так просто. Взяти в мамі гроші, піти до skleпу і купити гарний шалик чи рукавиці... Але так не було. Хоча в крамницях Німеччини вже почали появлятися такі речі, та за що бідні таборовики могли їх купувати? Жили з приділів харчів і таборової кухні, а часом діставали з Америки уживаний одяг. Зате в таборі було багато української літератури — мистецькі і політичні та гумористичні журнали, газети, книжки. Бо духове і культурне життя було дуже буйне. Тож і пакунок Ліди — це були журнали і книжка. А до цього Ліда додала теплого листа. Писала зі зворушенням, уявляючи собі того молодого хлопця, що сидить за дротами... Але ще чогось в тім пакунку не доставало. Ліда конечно хотіла додати щось свого, інтимного. Перешукувала валізки, одяг... Вкінці знайшла. Зняла з кляпи свого спортивного жакета маленький емальований тризуб — синій із золотим. Він був навіть надшерблений, але — ще з України. Пришилила його до листа і вклала в пакунок...

* * *

Орест грав з Ромком шахи. Дні в англійському таборі полонених були такі довгі і понурі, як і погода.

Безнадія почала помалу охоплювати хлопців. Що з ними буде? А що з родиною вдома? Чи живі?

Скінчили гру і, вдягнувши куртки, пішли до таборового клубу. Це ж був Свят Вечір. Капелян Дивізії провів молитву, і хлопці засіли до вечері. Було сумно, сумніше, ніж навіть під час війни, бо тоді не було думок ні про минуле, ні про майбутнє.

Залунала колядка. Одна, друга, третя... Співали і ставало якось легше. Почувались знову родиною, як в окопах, як на фронті...

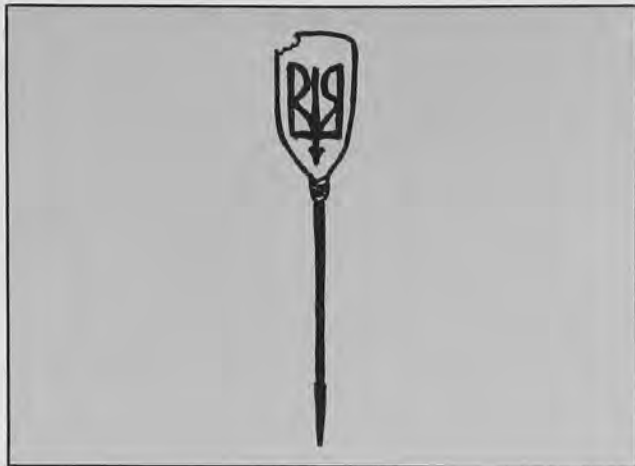
Писар табору повідомив, що українські пластуни прислали дивізійникам листи і подарунки на Свята. Роздавав пакуночки. А в кожному пакунку був також і лист до незнайомого, але дорогого українського вояка.

Орест розправив журнали і відкрив коверту з листом. Лист був проколений маленьким синім тризубом. Відчепив його і застромив на жакет, а тоді читав листа. „Христос Рождається, дорогий друже!...” Уявив собі дівчину, що писала того листа, і стало так гарно і затишно — по різдвяному...

* * *

Минуло кілька років — може вісім, а може й десять. Ліда поїхала до Торонто на з'їзд Пласту. Після нарад відбувався бенкет-вечеря в елегантному готелі. Пластуни-господарі подбали, щоб пластуни з різних місцевостей знайомилися, тому й посадили їх мішано. Ліда підійшла зі своєю карточкою до стола ч. 6. За столом вже сиділо кілька осіб. Всі незнайомі, але ж пластуни.

Крайній підвівся і представився їй: Орест З. з Англії. Підсунув крісло. Гарний, пристійний хлопець, але погляд Ліди прикував малий тризуб на його гранатовому убранні. Почали всі знайомитись, а Ліда все поглядала на тризуб. Чи це її, чи ні? Сказати щось про це, чи ні?

Орест завважив її зацікавлення тризубом і усміхнувся:

— Вас зацікавив мій тризуб? Я його завжди ношу, це мій талісман.

— І мій він також, — засміялася Ліда, бо вже

була певна, що це її тризуб. Він же так само надшерблений, як був її. Жартівливо пробувала відчепити його.

— Ви — Ліда, — швидко догадався Орест. Схопив її руку, що вже тримала тризуб, і чекав на відповідь.

Ліда сміючись потакувала, а очі щасливо сіяли. Орест стиснув її руку і поцілував з вдячністю.

— Не уявляєте собі, як допоміг мені ваш лист і цей тризуб. Бо ж ті часи в Англії в таборі були для мене такі тяжкі. Я перебував їх щасливо тільки завдяки вам, — говорив тихо і зворушено.

— Інакше не могло і бути, — поволі говорила Ліда. — Бачите, я стільки серця й душі вклала в той пакунок і в той мій тризуб, що вони не могли пропасти, розвіятись. Такі почуття не розпливаються...

Вечір проминав швидко. Ліда й Орест танцювали, говорили і роз'їхались, але вже за недовгий час відбулось їхнє вінчання.

Л.Ю.

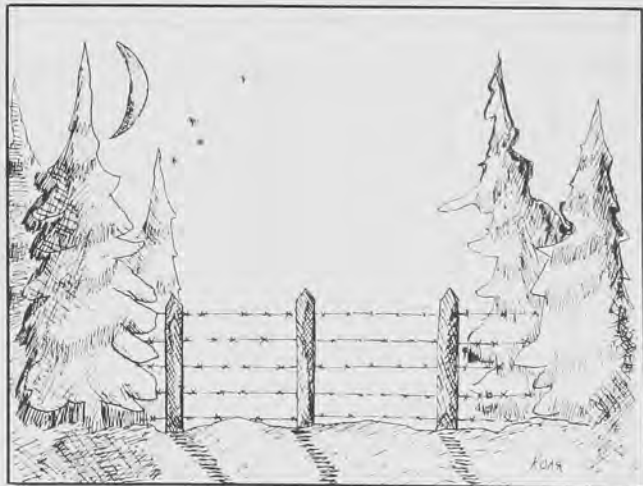
РІЗДВО У В'ЯЗНИЦІ

Протягом свого 4-річного ув'язнення мені припало тричі святкувати Різдво в умовах Мордовського концтабору для жінок. Дух земляцтва в таборах досить міцний; особливо на свята в'язні згуртовуються за традиціями рідного краю. З моїх землячок на той час було „старше покоління” не віком, а в'язничним стажем — 25- і 15-річники, такі як Дарка Гусяк, Марійка Пальчак і „молода генерація” — шостидесятники Ірина Калинець, Стефа Шабатура, Ніна Строката. Десь посередині була Орися Сенік, що мала за собою 10 років сталінського гарту, а тепер уже вдруге прийшла 1972 року з нами — на 9 років неволі. Вона була найбільшою вигадницею поміж нас і мотором тих незабутніх святкувань.

Офіційно всі свята в ув'язненні — і релігійні, й навіть радянські, чи особливо радянські — відзначають в один спосіб — посиленням конвою і загостренням режиму. Тому в'язні самі стараються вирізняти з сірої маси невільничих днів ті, які вони хочуть і так, як вони можуть.

Ми починали готуватися до свят заздалегідь, ще з літа. Якщо комусь належалася з дому посылка, і все ж, якщо комусь дозволялося дістати ту рідкісну посылку, то для неї замовляли в родичів грамів 30-50 маку, стільки ж горіхів, сушениці, грибів. Це все добро зберігали до свят. Навіть якщо хтось із нас хворів, того неторканого запасу не чіпали.

Десь днів за 10 до свят починали полювати за пшеничною кашею. Якщо діставали таку на обід або на вечерю — не їли, а виносили надвір і морозили. В такому натуральному холодильнику й зберігали аж до свят. Якщо ж приносили ще раз, перед святами, тоді ту заморожену замінювали свіжою. Якщо ж не давали довший час такої каші, то вже юшку з такою крупною напевно приносили — і тоді ми вилловлювали ту крупу з юшки, мили водою і мали... кутю. Зрештою мали традиційних 12 страв, а якщо бракувало до 12-ти лічили окремо хліб і сіль, узвар і чай.

Напередодні Різдва (за тиждень, чи два) старалися пошити рукавиць (це була наша примусова праця) стільки, щоб на Різдво не працювати.

Настав Різдвяний вечір. З першою зіркою, як годиться, наша родина сідала за стіл. Цього вечора дошки табірної стола прикрашала вишивана серветка. Над столом — прикріплена до стіни велика вишивана Різдвяна декоративна закладка, вишита, як і все в бараці, руками невтомної Ориси Сенік. Сюжетний взір до неї скомпонувала Стефа Шабатура — художниця, яку живцем відірвали від улюблених гобелінів, і вона гамувала тугу за ними, komponуючи взори закладок.

На столі ще бувала й гілочка сосни, завбільшки в долоню, прикрашена мініатюрними вишиваними свічками (знов — таки робота О. Сенік). Свічки однакові, але кожна іншого кольору — і перед відбоєм ми могли вибрати собі на свій смак. Тепер дві з тих восьми свічечок уже в Америці, решта — розсіяні в Сибіру, Казахстані, Мордовії. Лише три з них мають бути на Україні. Сподіваюся, що в Різдвяний вечір вони посилають невидимі промінчики до своїх посестер, як і їхні власниці.

Табірні страви ми за традицією лишали душам померлих і кликали їх до свого столу нарівні з живими.

Наспівавшись колядок за столом, ми виходили з бараку колядувати сусідам і всім добрим людям — як казала в дитинстві бабуся — всім, „хто в лісі й поза лісом“. Сусіди — це були наші побратими Василь Стус і Славко Чорновіл, з якими нас розділяло лише кілька рядів „заплетки“ (колючих дротів і переораних смуг землі), та ще високі паркани, що не давали змоги нам ані побачитися за всі ті роки, ані почутися. Правда, вони нас один раз почули, і то було, власне, на Різдво. Під тим враженням В. Стус написав потім вірша.

Можливо, я створила тут надто іділічну картину. Може, вона й не була такою насправді, адже

були там ще й інші дійові особи: озброєний конвой на „вищі“, наглядачі, які в усьому вбачали порушення режиму, і стукачі, які крутилися тут-таки, поміж нами. Але те все відсіялося з пам'яті, як полова — лишилося те, що становило нашу суть: спільний настрій, спільна радість і спільні біди — все на отому вишиваному чотирикутнику, як на долоні.

Різдво 1975 року було відмінне, бо з нашого столу майже всіх порозвозили по карцерах та ПКТ (табір тюрми): 10-го грудня 1974 року ми оголосили страйк. У той Різдвяний вечір я була сама в холодній порожній камері Яваського карцеру. Замість столу в тій камері прибито вузьку дошку, замість стільця — вкопано стовпчики. В куті велика „параша“; на стіні припнуті на замок нари, які відчиняли, тобто опускали дошки тільки на ніч.

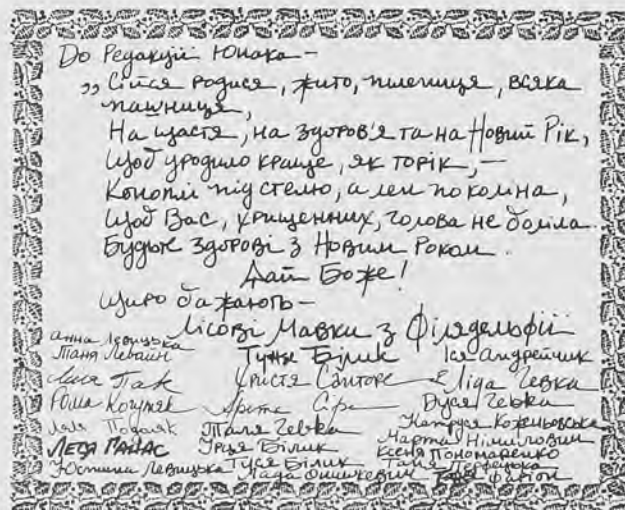
Відпроваджуючи мене до карцеру, дбайлива Дарка Гусяк дала мені свій носовик, щоб я могла прикрити ним голову від холоду. Я зберегла його до Свят-вечора і застелила ним так званий „стіл“. Усі 12 страв замінив один кусник хліба (крім хліба й води, нічого в той день не давали). Але уява була вільна і переносила до всіх святкових столів: до батьківської хати в село, до Києва і до Мордовської родини. Частки тієї родини була поруч — Ніна Строката і Стефа Шабатура обживали сусідню камеру на 6 місяців ПКТ. І хоч ми не чули колядування одна одною, але свідомість що поруч друзі, зігрівало в той незатишний, холодний і голодний Свят-вечір.

Це зігрівало дотепер кожну з нас — де б ми не були — чи в теплій, чи холодній чужині, а чи „на нашій, не своїй землі“.

Бог предвічний народився.

Прийшов днесь із небес
щоб спасти люд свій весь,
і утішив вся.

Надія Світлична

ЧИ ЗНАЄТЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ГИМН?

Розуміється, усі наші читачі знають, що українським національним гімном є „Ще не вмерла Україна” — але напевно не всі знають, як і коли цей гімн постав та хто його автори.

Отож слова до нашого гімну написав П. Чубинський у 1862 році, правдоподібно на засланні на Сибірі. Музику до цих слів склав спершу Микола Лисенко, а опісля о. Михайло Вербицький. Пісня поволі здобувала популярність і в 1864 році її вперше відспівано в українському театрі у Львові, а в 1884 її вперше видрукувано з музичним оформленням о. М. Вербицького.

Як національний гімн „Ще не вмерла” був затверджений 1918 року за гетьманської Української Держави, і з того часу його виконували на всіх національних святах. Його грала навіть німецька оркестра поруч німецького національного гімну, коли вітали в Берліні гетьмана Павла Скоропадського. „Ще не вмерла Україна” признали також гімном на Карпатській Україні в 1939 році.

Розуміється, тепер на Україні наш національний гімн заборонено співати; від 1950 року впровадили

там гімн УРСР „Живи, Україно”, який однак дуже рідко виконують.

„Ще не вмерла Україна” є справді всеукраїнським гімном хоча б і тому, що слова до нього склав полтавець Павло Чубинський, а музику — син галицької землі, о. М. Вербицький. Треба вам знати, що М. Вербицький є також композитором другої по „Ще не вмерла” найбільше знаної і святочної української пісні, а саме „Заповіту” Тараса Шевченка.

На могилі о. М. Вербицького тепер стоїть пам’ятник, який при великому здвизі народу, численних хорів та українських музик посвячено у селі Млини 1934 року.

Крім „Ще не вмерла Україна”, характер гімнів мають ще дві інші напевно вам відомі пісні, а це пісня до слів І. Франка „Не пора” і молитва О. Кониського „Боже великий, єдиний”...

Українці в Америці давніми роками часто співали пісню „Далека Ти, а близька нам, кохана вітчино”... слова якої склав поет Василь Щурат, а музику композитор С. Людкевич. Тепер, однак, не чуємо її часто.

З МАНДРІВОК ПО УКРАЇНІ

„ОСОБИСТЕ ЩАСТЯ ОСЯГНЕТЕ ТІЛЬКИ ПРАЦЕЮ ДЛЯ БОГА І БАТЬКІВЩИНИ”

Якщо про духовний розвиток людини можна судити по тому, як вона осмислює своє життя, то очевидно, так само про народ можна судити по тому, як він пам’ятає і розуміє своє минуле.

Євген Сверстюк: „Собор у риштованні”

— Чи ти добре вивчила ту цитату Євгена Сверстюка про духовний розвиток людини і про те чому треба знати минуле свого народу? — запитала Марта Миросю, коли вони вибігли з готелю по сніданку на останню зустріч з Віктором і Петром.

— Може дослівно не повторю того, що пані Нагірна сказала, але зміст зумію передати, — трохи стривожено відповіла Мирося, бо вже назустріч дівчатам зближалися хлопці.

— Доброго ранку! Хоч і не такий він — ранок добрий, коли пригадаємо, що завтра вас уже не буде в Києві, — промовив Віктор. — Куди ж підемо?

Скільки годин ви можете подарувати нам сьогодні? — питав Віктор.

— Нас пані Нагірна звільнила від обіду! Не мусимо бути в готелі до третьої години. Ходім на Володимирську гірку! Мусимо ж надивитися на Київ з її висоти! — поспішила Марта.

Коли стояли звернені до Дніпра, Мирося подала плян розмови. Дівчата заплянували розказати хлопцям про підготовку до святкування 1000-річчя Християнства і довідатись, що про цю дату й християнське минуле України знає молодь України.

— Ми маємо в цих трьох роках — останніх перед 1988 роком такі три гасла: „За прадідну славу!”, „За Землю Руську!”, „За віру Христову” — почала Марта.

Хлопці переглянулися, Петро відрухово повернувся в напрямі до Володимирівського пам’ятника:

— О, якби хотілося, щоб ви, дівчатка, могли відчувати з перебування тут з нами серед стародавніх пам'яток цієї прадідівської слави, яке багатство цієї слави було у Києві. Тепер це тільки німі свідки слави — храми Господні, музеї й книги в бібліотеках. Розуміємо — чому пані Нагірна подала вам ці гасла, — вдивляючись у вершки храмів, сумно озвався Петро.

— Ну, а як це гасло виглядає у вашому щоденному житті там десь далеко в Америці чи в Канаді? — замислено з піднятою головою запитав Віктор.

— О, друзі! Маємо дуже великий плян — виготовити маємо свої родоводи, описати ким ми хочемо бути, писати спогади, маємо дбати про якнайкращі свідоцтва у школах своїй і державній, у дискусіях у різних розмовах зі старшими пізнати чому ми є інші від наших співжителів, ми є „своєрідники“, так кажуть нам наші батьки й вчителі, бо ми українки, — пояснила Марта.

— А це на те, щоб ми не мішалися з іншими, а зберігалися завжди українками, — допомогла Марті Мирося. — Ми маємо Пласт — таку свою організацію, яка має закон, а в ньому є такі вимоги: „Бути вірним Богові і Україні, Помагати іншим, Жити за пластовим законом і слухатись пластового проводу“.

— Он воно джерело вашого Божого і українського духа! — вигукнули хлопці. — Кажіть же далі, що ви маєте виконати, щоб ці великі зворушливі гасла перевести в щоденне життя — попросив Віктор.

— Маємо виготовити матеріали про визначних українців, довідатися від них, що вони доброго зробили для України, записати, — продовжувала Марта.

— О, знаєте щось страшно! — перебила Марті Мирося. — Тепер у нас у газетах, у радіо, у телевізії наші вороги нападають на українців, ніби то ми дуже співпрацювали з Гітлером, що ми злочинці. Є в нас комітет „Оборони доброго імені Українців“ — ми

маємо допомагати йому. Нам також часто доводиться чути напади на українців від наших поганих ровесників у державних школах. Це таке сумне й несправедливе! Звідки воно взялося тепер так давно по війні? — обурювалася Мирося.

Віктор підійшов до неї, поклавши руку на рамя, озвався:

— Це все нам відоме, Миросю! Знаємо його джерело — лиха цього! Але ми — молоді там і тут, коли це знаємо, розуміємо й своє життя спрямовуємо на боротьбу з цим лихом, ми вийдемо переможцями!

— Ну, бачите, дівчатка, ви там, а ми тут мусимо боронити добре ім'я нашого народу. Скільки всього нас єднає, хоч ми виростаємо в таких інших умовах. У нас є Василі Стуси, а ви маєте своїх добрих провідників, що їх, на жаль ми не знаємо з їхніх прізвищ. Та це не таке важливе, — закінчив свою мову Віктор, притискаючи Миросю до грудей.

— Знаєте, що сказав основник скавтіngu — такої світової організації, з якої ідеї та методу взяв і наш Пласт, пов'язавши її з Україною, — запитала Марта. — Бейден Пауелл навчав, що особисте щастя можна досягнути тільки працею для Бога і Батьківщини.

— Треба тільки дорости до того, щоб зуміти таку працю виконувати! — додав Віктор. — Бо і тут і у вашій країні — скільки ж людей стають порожньою тінню, пасивними автоматами, без опору злу, стають браконьєрами — за висловом Євгена Сверстюка.

— Їдьмо ще раз до св. Софії, до Печерської Лаври, треба намилюватись їхнім видом, попрощатися з ними!.. — зрушилась Марта.

Всі четверо були зворушені свідомістю, що зближається час прощатися. Та Марта оптимістка:

— Ми будемо в контакті, напишемо! Старайтеся приїхати до нас. А ми напевне за рік-два прилетимо побачити ще раз камінні собори, а крізь них Собори душ нашого народу.

Подруга Марта

Мал. Р. Лучаковська

ЩЕДРІВКА (З Харківщини)

Добрий вечір всьому дому —
Хазяїну з хазяйкою,
І з маленькими діточками.
Старша дочка Маланочка,
Вона в Бога щаслива і пребагата.
Є у неї всього багато, срібла і злата.
Вона і на церкву обіцяла,
Святі ризи скупувала,
І всі престולי застілала.
„Помилуй, Боже, грішні душі!
Грішні душі по землі ходять,
А праведні під небесами.

Сьогодні прийшли щедрувати,
А завтра придуть посівати,
Вас з празником вітати —
З Новим роком — з Василієм!

Ця щедрівка, записана від старої жінки на Харківщині, має бути дуже давня і сягати початків християнства в Україні. Її тепер, під Різдво, прислали з України. Друкуючи її, затримуємо мову оригіналу.

Марія Я. Косовичева

РІЗДВЯНА НІЧ

Різдвяна Ніч! Свята, ясна!
Ніч незбагнена! Чарівна!
Он, між планетами вгорі
Блиск небувалої зорі.
Вібрає в небі спів космічний —
Стихійна пісня: Бог Предвічний!

Різдвяна Ніч! І ось мій Край
Замріяв знов про Божий рай...
І щастя тихого в сім'ї
Бажають знов брати мої,
Я чую — Край мій героїчний,
Як все, співає: Бог Предвічний!

Співайте ж! Заглушіть жалі!
Хваліте Правду на землі!
Лелійте віру молоді!
Співайте дзвінко коляду,
Хоч Ірод меч підніс злосичний...
Кріпиться: з нами Бог Предвічний!

1946

РІЗДВО В ДІДУСЯ КОСТЯ

Ярко палали світла ялинки й кидали таємничі тіні на все навколо. Малий янголик із вати на самому вершку майже під срібlistою зіркою усміхнувся радісно й шепотом розмовляв з паячком, що висів поруч нього.

— „От і гарно співають!”, — сказав він. Чи дома, дома, хазяїн дома поєми...”, Бог предвічний народився...” — неслося тихо й святочно по хаті.

І так колядка за колядкою...

А тоді наймолодша Ляля не витримала.

— „Ну, а коли ж ми під ялинку заглянемо? Я хочу знати, що мені дід Мороз приніс!”

— „А от би й зараз” — відповів старенький сивоволосий із могутніми козацькими бровами дід.

Того тільки й треба було! В кімнаті піднявся гамір, рух. Тільки бабуня та дід, здається не переймалися. Сиділи тихо й з любов'ю споглядали на своїх унуків. А їх нівроку цього року було. Аж семеро. З далеких частин Канади приїхали, щоб свята разом відсвяткувати.

— „М'ячик!” —

— „Ляля!” —

О, дивись! Книжки! А які образки гарні!

— „А це що?” —

І раптом всі діти замовкли. У великому, чи не найбільшому пуделку лежала шабля, жупан і тепла козацька смушкова шапка. А під тим шаравари... малинові... і вишивана сорочка.

Оля скоренько почала шукати за карткою. „Всева!” — крикнула вона. Всева, це для тебе. Ану одягнись!”

Всеви не треба було два рази просити. Вибіг з пуделком під пахою і вмить ока з'явився в дверях козак. Шабля при боці, ще й вуса причепив!

— „Гей там на горі Січ іде” — почав Всева маршувати, а всі за ним. Забули про дарунки, ялинку, про діда, про все!

— „От чисто Січ Запорізька! — озвався дід.

— „Зараз підготуємо засідку на турка!” — закричав войовничо Ігор. Мама Олі перелякалася. Де ж там в бабціній хаті засідку, та ще й на саме Різдво. Все перевернуть догори дном, — і вона скоро обернулася до діда.

— „Дідусю а може б ви розказали нашим

запорожцям як то було на Січі в Різдвяні Свята славного 1675 року?"—

— „А так, так — дідусю, розкажіть... підхопила унука — Люда... і вмить вже всі вмостилися коло діда.

— „Давно це було — почав дід Кость. В зимі року 1675. А діялося воно в Україні. От там, де ваші татко й мамця, ну і я з бабцею народилися.

Україна була тоді сильна, дуже сильна. Хоч і мала страшних сусідів, як ось турків, перед якими цілий світ тремтів, та мала й своє хоробре військо — запорозьких козаків. Ото ж козаки частенько нападали на турецькі оселі, розбивали тюрми, розковували бідних невольників-християн і помагали їм повертатись додому. Радості тоді не було кінця. Та незлюбили їх турки за те.

І ось в зимі 1675 року турецький султан наказав татарам і туркам зруйнувати Січ. І наказав він це зробити на саме-саміське Різдво, бо тоді, мовляв, всі козаки розходяться по своїх домах по всій Україні і не буде кому Січі боронити. Сила силенна татарів, турків, та яничар пішло тоді на Україну. А козаки ж і не догадувались, що така засідка готується на них. Багато їх розійшлося по хуторах та містах України Різдво Христове святкувати разом з родиною, ось так як ми всі зійшлися тут. І тільки мала горстка, що їм було далеко додому, або що не мали родини, залишилися на Січі.

Після вечері розійшлися козаки по куренях і почали весело бавитися. Довго до півночі бавилися вони, а тоді втомлені полягали спати. А турки й татари в той час разом із яничарами тихонько підійшли під Січ. Взяли в полон вартових і тайним входом по одному ввійшли в Січ. Посходилися на площі по середині Січі й чекали наказу, коли кинутися на козаків.

Та на щастя, молодому козакові Шевчукові не спалося цієї ночі. Він виглянув у вікно, щоб побачити чи небо гарне зоряне і з жахом перехрестився... „Свят, свят! Що це таке? Татари в Січі? А може я сплю?"... — і протер очі.

Ні, вороже військо таки стояло посередині площі

й готовилося до нападу. Скоренько козак Шевчук побудив козаків і розказав, що сталося. Тихо щоб ворог не чув, зібралися козаки. Помолилися і найкращі стрільці поставали коло вікон. Решта ж доставлятимуть зброю. — „Раз, два, три- бий!"— впала команда. І гримнули стріли в яничар. А вони мов підкошені падали один за одним. Жах охопив їх. Хотіли схватись, а не було куди. Хотіли втекти тайним проходом, тим самим, що вони ним ввійшли в Січ, але й той вже був зовсім забитий трупами. А стріли летіли без перестанку і що раз інший яничар падав. Не було порятунку! А ще як запорожці побачили, як мало ворогів залишилося, вибігли із куренів та як пустили шаблі в рух!!

Пише старий літопис, що із 15.000 яничар, тільки 1.500 тоді залишилося, а орда так перелякалася, що чим дужче втекла в Крим. От так то наші прадіди-козаки запорожці боролися з ворогами.

— „Дідусю, а чому тепер в Україні нема козаків?" — запитав Василько.

— „Бо це було давно, давно — майже 300 літ від того часу минає. І наш край тепер в неволі, під москалями, так як багато інших народів. І не тільки не має свого війська, бо наші хлопці воюють для Москви, а й Різдва святкувати не може."

— „То українські діти, там в Україні не мають Святої Вечері?"—

— „Ні, ані колядок не співають, ані до церкви не йдуть."

— „Як сумно" — сказала Люда.

— „Дідусю, — помолімся до Ісусика, от тут під ялинкою. подякуємо, що ми такі щасливі, що можемо святкувати Різдво, і ... дідусю! — попросім Ісусика, щоб він допоміг українським дітям там в Україні, Різдво святкувати і Бога прославляти, так як ми це робимо. Добре дідусю?" — дуже поважно промовив Всева.

— „Добре діточки, добре! — відповів дідо — і всі поклякали коло ялинки, а дідусь промовляв молитву....

Леся Шанта

РІЗДВЯНА ГОСТЯ

Різдвяна гостя, зелена ялинка, завітала до нас у ці дні. Вона принесла із собою до нашої хати цілющі пахощі живиці, що наповнюють наші груди і відсвіжують утомлену думку.

Коли у Свят-Вечір уся наша родина збереться біля столу і за старим українським звичаєм буде згадувати тих членів родини, які неprisутні, які далеко або відійшли назавжди, самотньо стоятиме ялинка і теж, мабуть, згадуватиме свій рідний ліс і своїх близьких.

Вона має кого згадати.

Насамперед згадає вона старого-престарого дідуся, що має ім'я ТИС. Ростає він у наших Карпатах, у нетрях, подалі від людського ока.

Небезпечний цей дідуган! Шпильки (чатини) його дуже отруйливі: від них гинуть тварини, коли їх поїдять. Отруйне також його насіння, заховане у червону, м'ясисту оболонку. З його гілок у старі часи войовничі римляни та галли виготовляли собі отруйні списи.

Колись, тисів в Україні було багато. Уславились вони доброю, міцною деревиною, і люди почали безоглядно їх нищити. А молоді тисові дерева ростуть дуже повільно. От, і не стало у нас тисових лісів.

Сьогодні стоять лише поодинокі дерева на скелях і кручах, лише сарни прудконогі часом відвідують їх, ховаючись під густими вітами, або могутні орли перепочивають на їхніх верховіттях.

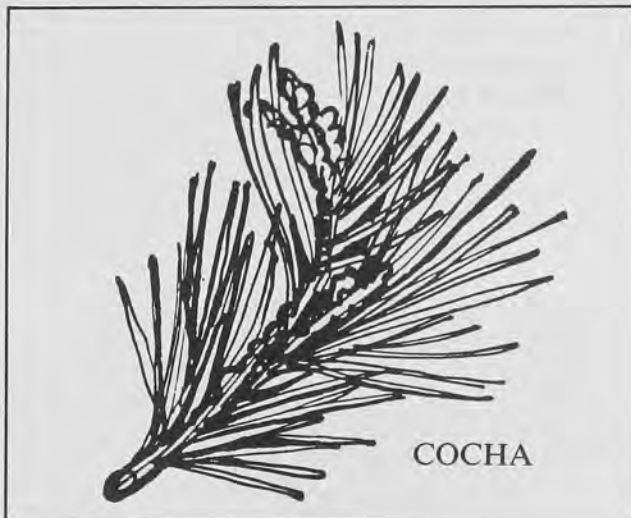
Сумно позирають тиси навколо і думу думають. Їм є про що подумати, бо вік їх був такий довгий, довгий... Відомі тиси, що мають по три тисячі років життя.

Згадає ялиця і найближчу свою сестру — СМЕРЕКУ. Також струнка, також тягнеться вгору до синього неба. Ці дві сестри — наче близнята, і сьогодні їх наче близнят плутають одну з одною, і досі помиляються, кого як звати: де ялиця, а де смерека. Однак, ще за давніх часів їх розрізняли і дали різні імена.

Ялиця має гранчасті, загострені шпильки і шишки, що звисають з гілок уділ. На весні ці шишки відриваються і падають на землю.

Стрункі смереки мають пласкаті шпильки з двома, часто ясними, борозенками зі споду і вищерблені на вершку. Шишки їхні стремлять угору, неначе свічки на свічнику і ніколи не відпадають цілими, а розсипаються на окремі лусочки.

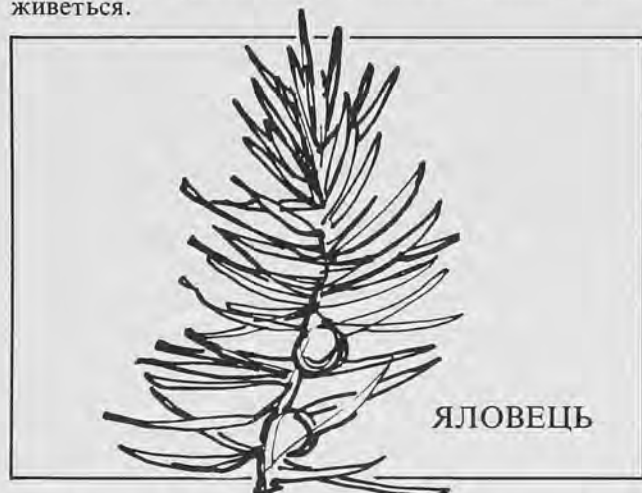
До цієї родини ще входять три сосни. Одну з них, СОСНУ ЗВИЧАЙНУ, Ви бачили скрізь. Це вона

творить цілі бори на півночі України, де розкинулись піскові простори: понад Дніпром понад Десною. Її можна бачити на будівлях, на волі у вигляді дров. Напевно щось із устаткування у ваших хатах зроблено із цієї сосни. Тому її називають „звичайною”

Місцями в Карпатах трапляється СОСНА — КЕДРИНА. Шпильки у неї зібрані по п'ять в одному пучечку, і це відрізняє її від сосни звичайної, яка має по дві з'єднані до купи шпильки. Шишки у неї великі і зернята такі добрі, бо мають багато смачної олії. Люблять їх люди, люблять їх птахи-кедрівки.

І третя сосна — СОСНА КАРЛОВАТА або ЖЕРЕП. Вона вкриває схили Карпат — там повище, під самими верхами, де вже кінчається ліс. Це нічого, що її гілки такі малі і покручені, що сама вона не підноситься вгору, а плазує по землі і каміннях. Життя її таке важке. І вона хоч плазує, але не здається. Мужньо бореться із холодом, з вітрами, що викручують її віти, зі снігом, що засипає її, зі зливами, що заливають її. Важко у таких умовах, але жереп росте і не піддається хвиливим негодам, що викликають удари життя. І буває, що висухнуть вітри, розвіються хмари і засяє сонце над ним, як сяє воно і над тими, кому у теплій долині легше живеться.

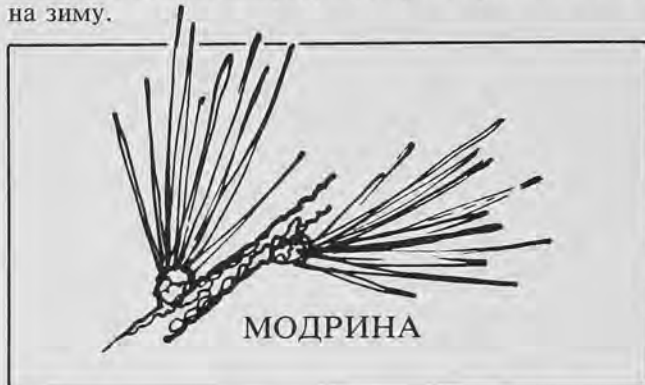

Останній, кого мусить згадати ялина, — це її брат, ЯЛІВЕЦЬ. Недоростком вийшов він у родині — ніколи не буває високим. Частіше — це кущ, а не дерево.

Він дуже поширений по всій Україні. Має гарну деревину з приємним запахом. Уживають його для різних виробів, зокрема мистецьких. Плоди ялівця у вигляді синіх ягід мають різноманітне застосування: для ліків, для виготовлення алкогольних напоїв тощо.

Ось, і ціла найближча родина нашої ялинки. В Україні вона налічує саме цих сім різновидів, а в цілому світі знають їх аж 400. Але родина ця дуже старовинна і дуже відмінна від інших родин у рослинному світі. Така відмінна, що ботаніки називають її не окремою родиною, а навіть цілою

окремою клясою т. зв. „шпилькових”. Властивими для шпилькових дерев є „шпильки”, що заступають собою зелені листки інших дерев. Ці шпильки живлять рослини повітрям, дихають і випаровують воду, як і зелені листки. Але мають невелику поверхню і міцну шкірку, а тому можуть лишатися на зиму.

Кожна „шпилька” дише і працює упродовж кількох років (у ялини до 12 років), потім старіє і відпадає. Тимчасом безперервно відростають молоді, які заступають місце відпалих. Тому дерева із цієї кляси стоять завжди зелені.

Вийнятком є лише одна МОДРИНА, яку штучно розводять в Україні по окремих лісництвах, парках та садах. Її коротенькі шпильки, зібрані по 30 до 40 у пучечки, відпадають щососни, коли падає листя з дерев.

Треба пам'ятати і про другу особливість шпилькових дерев. Усі вони, за вийнятком тису, утворюють живицю, що насичує всі частини рослини, зокрема деревину, надаючи їй витривалості.

З дерев, де живиці багато, її можна здобувати і вживати для виготовлення різних речовин, потрібних у щоденному житті як мила, ліків тощо.

Тис, смерека, сосна та ялівець — усі залишилися у лісі — там, де народились і зросли. Гордо тримають вони свої зелені корони серед безлистих дерев і снігових просторів.

Одній лише ялиці випало на долю віддавати своє життя, щоб давати радість іншим.

Хай же стоїть вона тепер, наша дорога гостя пишно убрана та увінчана на горі срібною зіркою і хай в останні дні свого життя бачить навколо себе лише веселі обличчя!

Д.З.

16-ТА РІЗДВЯНА ВИСТАВКА ПОШТОВИХ МАРОК СУФА У ВІДЕНСЬКІЙ РАТУШІ

Цього року вже традиційна різдвяна виставка поштових марок Союзу Українських Філателістів Австрії (СУФА) сьомий раз відбулася в рамках різдвяної виставки культурного відділу уряду міста Відня у віденській ратуші.

Як відомо, в т.зв. „залі народу“ у віденській ратуші щороку відбувається різдвяна виставка, в якій і цього року пекарня, різьбар, іконописець і т.д. створювали передріздвяний настрій. Рівночасно у „святочній залі“ кожного кінця тижня перед Різдом виступали хори, інструментальні ансамблі і солісти. Для дітей був ляльковий театр. Український церковний хор при церкві св. Великомучениці Варвари у Відні під проводом проф. Андрія Гнатишина виступав у святочній залі ратуші в суботу 20-го грудня 1986 року. В програмі були українські колядки.

16-та різдвяна виставка поштових марок СУФА із спеціальною експозицією австрійської пошти до тематики „Церкви і монастирі на австрійських поштових марках“ відбулася з нагоди першоднівки цьогорічної різдвяної марки в часі від 28-го до 30-го листопада у залі, прикрашеній гербами столичних міст австрійських провінцій. Спеціальний відділ австрійської державної пошти урядовав в сусідній т.зв. „камінній залі II“.

Суфа старався щодо спеціальних штемплів цього року піти надзвичайною дорогою: три відомі австрійські мистці виготовили проекти цих штемплів.

Двомовний німецько-український спеціальний поштовий штемпель з 28-го листопада 1986 р., в день „першоднівки“ австрійської різдвяної марки, цього разу не показував зображення „Різдва Христового“, але ікону для свята, яке також належить до різдвяного святочного циклю, а саме „Обрізання Христового“, яке відзначаємо 1-го січня. Ікона, що її бачимо на спеціальному штемплі, належить до т.зв. „святочних ікон“ в українській греко-католицькій церкві св. Варвари у Відні. Намалював цю ікону, як і численні інші в цій церкві, Мойсей Суботич в році 1775.

Спеціальний поштовий штемпель з цією іконою нарисував один з найбільших австрійських мистців поштових марок, гравер-графік Вернер Пфайлер. 1968 року австрійське федеральне міністерство освіти визнало його, як мистця в ділянках мідяної і сталеві гравюри, скульптури і графіки.

В день 28-го листопада 1986 р. при спеціальному відділі австрійської державної пошти на 16-тій різдвяній виставці поштових марок СУФА, з приводу першого дня обігу австрійської поштової марки „Різдво Христове 1986“ вживали також штемпель т.зв. „першоднівки“.

Спеціальний поштовий штемпель з 29-го листопада 1986 р. присвячений експозиції австрійської пошти „Церкви і монастирі на австрійських поштових марках“. Він зображує катедру св. Юра, один з найгарніших будинків у Львові. Львівський єпископ і пізніший київський митрополит Атаназій Шептицький у 1774 році вложив наріжний камінь для цієї катедрі. Цей величний будинок збудовано в роках 1744 до 1759 архітектором Бернардом Меретиним (Меретіні). Цей штемпель нарисував 46-літній австрійський будівельний інженер Екергард Парік, якого діяльність охоплює як конструкцію так і вільну графіку.

Третій спеціальний поштовий штемпель з 30-го листопада 1986 р. присвячений різдвяній виставці культурного відділу уряду міста Відня і „різдвяному ярмаркові” перед віденською ратушею. Його нарисував відомий австрійський мистець А. Сіктус фон Реден. На штемплі бачимо сніг над катедрою св. Стефана у Відні, пару в українських народних строях з колишньої австрійської коронної країни Буковини і старий герб міста Відня. Крім того він намалював кольоровий малюнок для офіційної коверти СУФА, подібний до спеціального штемпля, але там знаходимо ще герби Галичини і Буковини.

За „Інформаційним Листком СУФА” ч.12

НОВА ПЛАТІВКА „ЧЕРЕМШИНА”

Монтреаль, Квебек — видавництво Євшан має велику приємність і шану повідомити українську громаду про появу вже другого видання популярного співочого квартету „Черемшина” з Монреалю, членами якого є Клавдія Мельник, Надія Цветков, Ліда Рудич та Марко Беднарчик.

Після багатьох виступів на українських фестивалях та концертах „Черемшина” здобула велику популярність в Канаді та Америці. Ансамбль „Черемшина” є одним з перших що записав три довгограні платівки на протязі п'ятих років. Фірма Євшан під керівництвом Б. Тимця видала всі три записи починаючи зі „Свята Різдва” в 1981 році, „Черемшина” у 83-ому році і в літі 86-ого року появилась „Черемшина II”.

Одне б здалось сказати про всі три записи а саме, що ансамбль з'єднує народні традиційні пісні зі сучасними обробками вміло висловлюючи красу української пісні і мелодії. На новому записі можна почути пісні „На Івана Купала”, народня пісня

музику до якої написав Марко Беднарчик, „Стоїть Явір”, „А мати ходить на курган” слова Д. Луценка музика А. Пашкевича, „Калино малино” українська народня пісня. „Ой послала мати” слова народні, музика М. Беднарчика, „Дівчино кохана” народня пісня, музику написав М. Беднарчик. На другій стороні платівки „Гей у лісі” народня пісня, „Ой у полі криниченька” народня, „Ой попід гай зелененький” ще одна народня пісня „Летить галка через балку” слова Т. Шевченка, музика ансамблю Ватра, „Ой прийшла зима” слова і музика М. Беднарчика.

Для любителів української пісні які хочуть приспівувати разом з ансамблем, видавництво „Євшан” включило слова до всіх пісень на записі.

Цей запис можна набути у виді платівки або касетки в кожній українській крамниці, або у: Yevshan Records, Box 125 Station st. Michel, Montreal Que, H2A 3L9 (Ціна 10.00)

КАТРУСЯ ЛЕОНАРД — РЕПРЕЗЕНТУВАЛА „ЮНАКА” НА БАЛІ ПРЕСИ

Важко було б підшукати більше віддану „Юнакові” та нашій організації кандидатку репрезентувати юнацький журнал на Балі Преси 1986 року як пл. розв. Катруся Леонард, із 18-го Куреня УПЮ-ок ім. Олени Пчілки в Нью Йорку.

Катруся, майже від початку свого юнакування, бо вже шість років дописує до „Юнака” про різні пластові події та табори, а два останні роки вміло провадила вечором „Юнака”, що його рік-річно влаштовує в Нью Йорку курінь УПС „Верховинки”.

Для Катрусі пластування — відіграє важливу роль у її житті та виповнює добру його частину.

Вона вступила до Уладу Пластунів Новачок маючи сім років і відразу поїхала на свій перший новацький табір на „Вовчій Тропі”. Було це у 1976 році, а за останніх десять років вона відбула чотири новацькі табори, чотири юнацькі, з яких три на „Вовчій Тропі”, а один на „Новому Соколі”, а три табори відбула вже як член провладу новацького табору на „Новому Соколі” спершу як сестричка, а відтак як писар і бундужна. Для праці з новачтвом вона відбула новацький вишкіл на „Вовчій Тропі” в 1983 році, а цього року перейшла успішно юнацький вишкіл також на „Вовчій Тропі”.

Постійно активна у провіді свого юнацького куреня, Катруся відома добре у Пластовій Станиці в Нью Йорку, як улюблена сестричка новачок.

Закінчивши однак вишкіл для юнацьких виховників, вона цього року стала виховницею наймолодшого гуртка юначок 2-го куреня Уп-ок ім. Лесі Українки, а на Листопадовому Апелі ц.р. закінчила своє юнакування.

Весною 1987 року Катруся закінчує середню школу в Іст Айсліп, НІ, а рівночасно складає матуру

Пл. розв. Катруся Леонард

в Школі Українознавства в Нью Йорку, де ходить вже рівно 12 років.

Катруся дуже зацікавлена різними спортами. Захоплена лешатарка відбула чотири лешатарські табори для юнацтва, грає у дружинах тенісу і відбиванки своєї школи, але помимо усіх шкільних обов’язків і спортивних завжди знаходить час пластувати і хоча живе далеко від Нью Йорку та домівки частіше там перебуває, як не одна юначка із найближчого довкілля Пластового Дому. Весела, привітлива до всіх і дружня Катруся Леонард гідно репрезентувала наш журнал на 14-ому Балі Преси разом із своїм партнером активним юнаком Пластової Станиці в Нью Йорку пл. розв. Тарасом Певним і ми надіємося, що навіть закінчивши час юнакування, Катруся буде далі вірним співробітником юнацького журналу.

О.К.

ЙДЕМО КОЛЯДУВАТИ!

...Гай, — гай, — мої любі дівчатка — колядники! Як скоренько, як чудово все пройшло! Десять років — це шмат часу. В той час ви, маленькі діти-новачки, мов горобчики по білому снігу бродили і дитячими голосами щебетали — заносили милу традиційну українську коляду до українських хат.

Вас маленьких подивляли, ... тішилися, — раділи добрі люди. Вони казали: „Як гарно! Чудово! Братчик возить вас тепер, а колись, як ви підроснете, — ви будете возити Братчика“. Діточі очка заясніли блиском різдвяної прикраси — кульки, — і у відповідь з усміхом похилилися голівки...

Сьогодні, ви вже майже старші пластунки, студентки університету, пластові виховниці, з правом їзди автом. Чи багато змінилося?.. Як люблю, як приємно, коли так недавно мене запитали: „Братчику, чи ми йдемо цього року знову з колядою?

Сердечно дякую вам, мої дорогі дівчатка пластові колядники. Йдемо! Так як ви сказали: „Ще двадцять років!“ Дякую вам за вияв пластової дружби і виконання пластового доброго діла. Дякую рівнож вашим батькам за повне довір'я і виховне зрозуміння!

СКОБ! ГОТУЙСЬ!

Братчик Славко

МИНУЛО ДЕСЯТЬ РОКІВ

Чому я їду кожного року колядувати?

Кожного року в грудні, як упаде перший сніг, мені пригадується гарний спомин коляди. Не можу дочекатися, коли я з Братчиком Славком знову піду колядувати.

Багато людей питають мене, чому я так люблю колядувати? Ось тут розкажу вам. Коли я мала 7 років, я любила ходити колядувати з Братчиком Славком. Коли ми приходили до якоїсь хати, господарі дуже сердечно нас приймали. Вони частували нас тістечками, содою і чоколядою. Нам так добре було, що не хотіли залишати цю хату і йти далі. Хотілось нам сидіти ще довше.

Часом під час коляди ми мали всілякі пригоди. Одного разу почалася снігова буря. Нам тоді найкраще колядувалося.

Колядники Пластової Станції Бофало: з права ст. пл. Ірена Ващак, ст. пл. Наталка Паславська, Ганя Ващак, Христя Паславська

Багато разів було нам зимно, вітер віяв, але це ніколи не стримувало нас. Після закінчення коляди Братчик Славко брав нас до „Бургер Кінг“ на перекуску. Там ми весело обмінювалися споминами з коляди і укладали пляни на нашу наступну коляду на другий день.

Цього року припадає наша 10-літня річниця коляди. Дуже тяжко подумати, що це вже 10 років. Так час швидко минає. Мені так приємно їти кожного року колядувати. Я маю такі чудові спомини. Сподіваюсь, що ми ще дальших 10 років будемо ходити колядувати. Дуже дякую Братчикові Славкові за всі ці чудові спомини, що залишаться назавжди.

СКОБ!

пл. розв. Наталка Паславська

ПІДТРИМУЄМО ТРАДИЦІЇ

Як це вже водиться віддавна, коли приходять Різдвяні свята, ходять пластуни колядувати від хати до хати. Так і ми — я зі своєю сестрою Іркою і товаришками Наталкою та Христею Паславськими і Братчиком Славком — ходимо щороку з колядою.

І так цього року ми відсвяткували десять років. Ми любили ходити колядувати з Братчиком Славком і маємо багато гарних споминів. Я думаю, що будемо це пам'ятати довго.

пл. розв. Ганя Ващак

ГАРНІ СПОМИНИ

Коли надходить зима, ми не можемо дочекатися Різдвяних свят, щоб могли знову йти колядувати з Братчиком Славком. Ми любимо ходити колядувати. І хоч яка негода — сніг, великий мороз, чи буря надворі, нас ніщо не затримує. Ми почали ходити колядувати з Братчиком Славком, коли були

маленькими новачками, а цього року минуло вже 10 років, як ми колядуємо. Ми маємо багато-багато гарних споминів з тих років, ці гарні спомини залишаться нам назавжди.

Ірена Ващак

ЧЕКАЮ РІЗДВЯНИХ СВЯТ

І знову йдемо з колядою. Пам'ятаю, коли я ще була новачкою і просила свою сестру, щоб вона взяла мене з собою колядувати. Нарешті вона сказала, що Ганя і Ірена погодилися мене взяти...

Надворі сніг сипле, ледве видно через дорогу. Мама журиться, але незабаром приїхав Братчик Славко, і ми вирушили в дорогу по Ганю і Ірену.

Вітер завіває снігом, а мені так добре. Я взагалі не журюся, бо чим більше снігу, то усе виглядає гарнішим. Ганя і Ірена вже з нами. Ідемо до першої хати. Братчик дозволив мені віншувати і я дуже зраділа! Відразу старшою відчула себе.

В кожній хаті нас щиро вітали, і частували тістечками, цукерками.

Також пам'ятаю як авто застрягло а ми замість пхати, кидали снігом. Часом не могли даної адреси знайти. Блудили, блудили.

Вже десять років колядую з нашою групою. Кожного року, коли колядую в останній хаті і Братчик Славко каже: „Ну дівчатка, кінець коляди цього року”, мені стає сумно.

Знову чекаю на Різдвяні Свята, коли поїдемо з Братчиком Славком колядувати.

СКОБ!

пл. уч. Христя Паславська

Із побуту християнської України

РОСА — СЛЪОЗИ СВ. ВАРВАРИ

Роса це краплинки води, які осідають на поверхні землі по заході сонця внаслідок охолодження повітря та пари, якою наповнене повітря. Якщо температура паде нижче зера, то роса мерзне й тоді зветься іней (на центральних землях України стрічаємо теж назву іней).

Як роса, так і іней, тобто замерзла роса у народній творчості України є символом горя і сліз. У народніх піснях співаємо як то „упала роса на мої карі очі а дрібні слізки на мої білі ніжки” а на Волині говорили, що „роса то слъози св. Варвари” — однієї з найбільш улюблених святих на Україні — „яка ранком ходить по полях і плаче”.

А враз із цим символом сліз і горя, що й стверджує українська приповідка, мовляв „доки сонце зійде, роса очі виїсть”, роса символізує теж і чистоту — „чиста як слъоза” та й згідно із народнім лікуванням, лікує очі й шкіру. Найсильніша й найздоровіша роса є т.зв. „юрівська”, тобто ранком в день св. Юрія (23 квітня — 6 травня) „треба чистою білою хусточкою водити по траві а коли хусточка

досить намокне, витиснути росу в білу посудину а потім перелити в білу скляну пляшечку й зберігати, добре закорковану на випадок хвороби очей”. Ця „юрівська роса” вигоює навіть застарілі більма а зокрема усякі шкірні недуги, як чиряки, коросту й ін. Тому на Гуцульщині й чоловіки й жінки обмиваються росою.

В Галичині кажуть, що „коли роси нема — дощ буде”, бо після вогких і теплих ночей в літі, роси нема й тоді треба сподіватися дощу.

Роса довго не тримається і як тільки встане сонце, вона зникає. Тому то й народня загадка: „Ішла пані через гори-доли, розсипала пацьорки: місяць видів-не повидів, сонце встало — позбирало”. Пацьорки символізують росу, бо вони в сонці блищать, як і роса.

А враз із цим в народній пісні роса є символом скороминучости: „Моя пригодонька, як літня роса: як вітер повіє і сонце пригріє, шезне вона вся”.

Г.Л.Н.

25-ТА ЮВІЛЕЙНА „ОРЛИКІЯДА”

Юнацтво змагається в мистецьких виступах

25-та ювілейна пластова Орликіяда відбулась в суботу, 8-го і у неділю, 9-го листопада 1986 р., на цій оселі УНСоюзу. В цьогорічній Орликіяді взяло численну участь пластове юнацтво, а з ними приїхало чимало старших пластунів.

Перша Орликіяда відбулася в 1962 році, започаткована куренем Орликівцями, курінним якого тоді був св. п. пл. сен. Андронік Копистянський. Тому перед відкриттям зібрались усі пластуни в залі „Веселки” на засвічення вічного вогню біля портрету св. п. пл. сен. А. Копистянського. Вогонь засвітили його чотири внуки, а опісля пластуни вшанували пам'ять колишнього курінного Орликівців однохвилинною мовчанкою.

Відтак о год. 11-й ранку відбулось офіційне відкриття Орликіяди. Комендантом цьогорічної Орликіяди був ст. пл. Марко Лисяк, бунчужним ст. пл. Богдан Курчак, писарем ст. пл. Таня Оберишин, головним суддею пл.сен. Богдан Копистянський, головним суддею вибору гетьманича і гетьманівни ст. пл. Гілярій Зарицький. Капеляном був о. крилошанин пл. сен. Ярослав Шуст, а медичною опікою займався пл. сен. д-р Андрій Лемішка. Під час відкриття відбулось іменування трьох розвідувачів на пластунів вірлиць і скобів. Іменуванням проводили крайові коменданти пл. сен. Христя Ковч і ст. пл. Орест Український. Опісля всіх

пластунів привітали голова КПС пл.сен. Ігор Сохан, курінний Орликівців пл. сен. Микола Курчак і управитель Союзівки Володимир Квас.

Зразу після відкриття юнацтво почало змагатись загонами у першій частині змагу — панелю на тему: „Тисячоліття Християнства в Україні”. Провідники загонів витягали питання на цю тему та у трьох хвилинах давали відповіді на сцені.

По закінченню панелів відбулись мистецькі виступи. Кожний загін виступив з підготованим скечем на сцені та на це мав вісім хвилин. Під час мистецьких виступів у віллі „Полтава” відбулась іспитова гутірка та дискусія кандидатів на гетьманича і гетьманівну, що її провела комісія вибору під голуванням ст. пл. Г. Зарицького. Усіх кандидатів було сім.

О год. 8:30 вечора усі зібрались на пластову юнацьку вечірку яка відбулась у „Веселці”. Під час вечірки у „Полтаві” відбулась зустріч усіх впорядників з членами команди Орликіяди, щоб продискутувати Орликіяду та дати свої враження і завваги.

О год. 11:30 вечора проголошено нічну тишу для юнацтва. В неділю, 9-го листопада усі учасники Орликіяди вислухали Богослуження, яке відправив о. крилошанин Я. Шуст у гуцульській церкві св. Тройці. Опісля продовжувалася програма змагу.

Новоіменовані гетьманівна пл. розв. Дора Хом'як і гетьманич пл. розв. Маркіян Петріна

Внуки св. п. пл. сен. А. Копистянського засвічують вічний вогонь біля його портрету

О год. 11-й ранку відбувся на сцені панель кандидатів на гетьманича й гетьманівну. Кандидати відповідали на три питання. Одне питання було на тему життя Григора Орлика, а два інші відносились до пластового ідеалу та назагал до життя.

Тому, що це була 25-та ювілейна Орликіяда, на залі була карта, на якій були виписані усі гетьманичі й гетьманівни усіх Орликіяд.

Ними були: 1965 року — А. Кардаш і Д. Вітюк; 1986 року — Ю. Сливоцький і М. Ковалів; 1967 року — М. Стахів і М. Слоїко; 1968 року — О. Халупа і Х. Сливінська; 1969 року — Н. Голинський і Ю. Осінчук; 1970 року — А. Ярош і Х. Возняк; 1971 року — Ю. Головінський і Х. Роговська; 1972 року — А. Чировський і Л. Мостова; 1973 року — Ю. Яримович і Н. Ретька; 1974 року — О. Кузишин і О. Тромса; 1975 року — Р. Гриців і У. Суська; 1976 року — Б. Завадович і Н. Ковалишин; 1977 року — В. Шевчук і О. Куровицька; 1978 року — М. Гудзяк і Р. Волосенко; 1979 року — Л. Герець і К. Масник; 1980 року — Б. Онишкевич і М. Максимович; 1981 року — Є. Дувалко і Н. Гаврилук; 1982 року — А. Вовк

і Х. Санторе; 1983 року — Я. Кульчицький і Х. Стеранка; 1984 року — Є. Сторожинський і А. Тершаковець; 1985 року — Н. Воронка і Д. Ковч.

Проголошення висліду 25-ої Орликіяди відбулося о год. 1-й полудня. Уступаючі гетьманич ст. пл. Нестор Воронка і гетьманівна ст. пл. Дарка Ковч виголосила свої прощальні слова та чекали на проголошення вибору нових гетьманичів щоб їм передати шарфи і гетьманські киреї.

Спершу іменовано пл. розв. Ладу Явну з Ньюарку пластункою-вірлицею. Цим проводила крайова комендантка пл. сен. Х. Ковч.

Опісля ст. пл. Г. Зарицький проголосив вислід змагу: гетьманівною 25-ої Орликіяди стала пл. вірл. Дора Хом'як із 50-го куреня з Вашингтону, а гетьманичим став пл. розв. Маркіян Петріна із 13-го куреня з Дітройту. Першими їхніми заступниками стали пл. вірл. Лада Гапій з Ньюарку і пл. розв. Тарас Оришкевич з Клівленду.

Після цього курінний куреня Орликівців пл. сен. М. Курчак проголосив поодинокі висліди змагань. Перше місце за панель виграв 2-й курінь юначок з Нью Йорку; перше місце за найкращий мистецький виступ виграв 10-й курінь юначок з Дітройту; перше

Кандидати на гетьманівну і гетьманича готуються до свого змагу

10-й загін під час панелю на 25-й Орликіяді

Уступаючі гетьманіч ст. пл. Нестор Воронка і гетьманівна ст. пл. Дарка Ковч

Провід 25-ої Орликіяди враз із головою КПС і крайовими комендантками при відкритті Свята

місце за найкращих експонат виграв 13-ий курінь юнаків з Дітройту. У загальному точкуванні виграла такі курені: Юначки — 3-тє місце дістав 20-ий курінь з Ньюарку; 2-ге місце дістав 16-ий курінь з Нью Гейвен; 1-ше місце дістав 10-ий курінь з Дітройту. Юнаки — 3-тє місце дістав 17-ий курінь з Клівленду; 2-ге місце дістав 13-ий курінь з Дітройту; 1-ше місце дістав 9-ий курінь з Нью Йорку.

Молитвою, прощальними словами голови КПС пл. сен. Ігоря Сохана та курінного Орликівців пл. сен. М. Курчака закінчено цю 25-ту ювілейну Орликіяду.

Юнацтво роз'їжджалось домів з обіцяною приїхати на слідуочу Орликіяду, темою якої буде „Тисячоліття Християнства в Україні”, друга частина.

ст. пл. Наталка Воронка

НА СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНОМУ ТАБОРІ

Цього літа я відбув СВТ на „Вовчий Тропі” в Іст Четгем, Н.Й. Це вже 13-ий з черги СВТ, а теж має третє перебування на ньому.

Для тих, хто з цим табором не є добре познайомлені, а можливо і про нього дотепер не чули, я хочу вам трохи розказати про СВТ.

Перш за все, повна назва цього пластового табору є Спортивно Вишкільний Табір. Він є переведений під проводом славного Загону Червоної Калини із поміччю інших пластових куренів.

Як я попередньо сказав, це вже 13-ий СВТ, однак перший відбувся в 1974 році. На першому СВТ учасниками були хлопці-юнаки, але в 1975 році дівчат теж прийняли до табору (учасниць табору, так і рівнож до булави).

Учасники та учасниці табору є дуже різноманітні та походять із всіх частин Америки, а навіть з Канади.

Я хотів би при цій нагоді трохи описати про характер табору, про його програму, про інструкторів та, який вплив СВТ має на таборовиків.

Перш за все, є три підставові причини для переведення спортивного табору Загону Червоної Калини:

Перша і найважливіша причина, це ширення знання про українську культуру через наділення знання про різні спорти. В цій ідеї є перш за все включена наука про теорію і практику різних спортивних ділянок; є наука про спортивний стан на Україні, про українців-спортсменів, та про поширення спорту між українцями на еміграції, а головнo між молоддю.

Друга причина-ідея, це є виплекання доброї спортивної поведінки між таборовиками, а добра спортивна поведінка не відрізняється сильно від доброї щоденної поведінки.

Третя ідея, це є виховання молоді в пластовому дусі.

Роздача медалів

Відкриття Олімпіади

Дружина відбиванки юнаків

Тепер дещо про програму одного „типічного” дня на СВТ.

В 6:30 рано є вставання. Для мене, як і для інших „ветеранів” СВТ є легко вставати (навіть після „нічних маневрів” в околиці дівочих бараків). Коли є час на вставання, обозний кричить... „вставання!”

Всі таборовики „радо” вибігають з бараків... Ну, майже всі! Я, як і інші ветерани, поволі як черепахи — вбираємо тенісівки і виповзуємо з бараків на майдан.

На майдані відбувається рання руханка. Після руханки таборовики йдуть назад до бараків. Молодші чи „нові” таборовики порядкують барак та йдуть митися, а ветерани, включно зі мною, йдуть назад спати! Дві хвилини перед переглядом бараків, ветерани швидко минуться та перебираються в „алі-баби”.

Година 7:20 — перегляд бараків. Обозний разом із отаманом та осаулом переводять цю формальність. Хоч буває все трохи не порядок, але в загальному таборовики пробують тримати свої бараки чистими. Найчистіші хлоп’ячі та дівочі бараки одержують „шіточку чистоти”.

Після перегляду є збірка на відкриття дня. Ця адміністративна функція відбувається на майдані перед баракком команди табору. У відкритті є включена рання молитва, піднесення прапорів (хорунжими є добровольці з-поміж таборовиків), денний наказ та роздача „шіточок чистоти”.

По відкритті дня всі таборовики та булава йдуть на сніданок. Під час сніданку всі радо споживають їду, дехто менше, а дехто багато.

Повернувшись із сніданку таборовики передягаються у спортивний виряд та приготівляються до легкоатлетичної програми та плавання. 8:35 збірка

Дефіляда Олімпіади, автор допису пл. розв. Ярема Бачинський несе прапор з правої сторони

на так званий „мейн стреч”. Ці вправи переводить Ігор Струтинський (Струсь Джуніор). Він вже експерт у цьому, а навіть видумав новий стиль „Пуш-Апс” — так звані „Струсь-Апс”. По закінченні „мейн стреч” таборовики йдуть до своїх ділянок легкоатлетики. Для переведення цих ділянок, таборовиків розділюють на 6 груп (дівчата молодші, середні та старші, і так же само ділять хлопців).

Після легкоатлетики в кухні обід, а потім побідний відпочинок. Біля 2:30 по полудні, починаються спортові гри. Тут знову розділюють хлопців і дівчат на старші та молодші групи. Спортові гри включають копаний м’яч, відбиванку, кошиківку та метівку, стріляння з лука та з кріса.

Коло 6:30 вечора кінчаються дружинні спорти, всі йдуть митися та й знову вдягати „алі-баби”. Година 7-ма — збірка на вечерю, опісля закриття дня та спущення прапорів.

Вечером часто висвітлювання фільмів про спорт чи „картунс” — а деколи вечірка. Біля години 10-ої, проголошують нічну тишу і всі таборовики мають іти спати. Так воно не є, бо дехто з нас часто кружляє біля „інших” бараків.

Згадавши дещо про типічний день на СВТ треба теж сказати, що кожного року відбувається Олімпіада, як теж змагання учасників проти булави у копаному м’ячі та інших грах.

Якщо вам тепер хочеться іще більше знати про СВТ — то приїжджайте на пластову оселю „Вовча Тропа”, Іст Четгем, Нью-Йорк і візьміть участь у СВТ 1987 року!

На кінець — про інструкторів: всі вони добре знають свої ділянки, всі вони дружні та й „лєтс оф фан”!!

пл. розв. Ярема Бачинський
3-ий Курінь УПЮ Нью Йорк

РІЗДВЯНЕ — РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

Чи знаєте, що манускрипт найславнішої на світі колядки „Тиха ніч — свята ніч” знаходиться постійно в музеї в Галлейн у Австрії, де вона і повстала в 1818 році? Це маленький аркуш сірого паперу із записом тексту і нот. Вартість цього манускрипту — 1 мільйон доларів.

Чи знаєте, що перша різдвяна святочна карточка появилася в грудні 1842 року і виконав її шіснадцятилітній англієць Вілліам М. Іглей. Вона досі знаходиться у Британському Музеї в Лондоні. В Америці перші різдвяні карточки були виконані в Бостоні в середині XIX століття, а в загальній розпродажі появилися в 1875 році. Вони були прикрашені не лише кольоровими малюнками, але також шнурочками, перелками, шовковою ниткою. Від 1900 року в Америці стали дуже популярні карточки, виконувані в Німеччині із образками св. Миколая, святої Родини. Їх продавали по одному центові, а марка на них коштувала також одного цента. Подумайте про це, коли будете в цьому році висилати або діставати картки.

Чи знаєте, що означають свічки-жарівки у

вікнах в часі Різдва свят? В давнину віруючі люди ставили на вікнах свічки у Різдвяну ніч, показуючи так Новородженому, Матері Божій та св. Йосифові, що вони є бажаними гостями у домі.

Чи знаєте, що давніше і в Америці прикрашували ялинки справжніми свічками (так як було в Україні), але тому що часто траплялися від тих свічок пожежі, від 1882 року в Америці введено електричне освітлення ялинки.

Чи знаєте звідкіля взялася червона пойнсетія — традиційна в Америці квітка Різдва? Її привіз до Північної Америки американський дипломат Й. Р. Пойнсет з Мехіко, де він був міністром в 1822-29 рр. Він цікавився мексиканською рослинністю і квітами, а особливо зацікавив його кущ з квітами, подібними до червоної зірки з жовтою або зеленою серединою. Він привіз такий кущ додому до Південної Каролайни і старався цю квітку виплекати в новому для неї кліматі. Це йому вдалося і тепер в цілій Північній Америці усі огородники плекають або спроваджують сорти квітів пойнсети, які є, здається, найпопулярнішою квіткою різдвяного сезону.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕС-ФОНД „ЮНАКА”

за час від 1. XI. до 15. XI. 1986 року

ЗСА:

- \$100.00 Провід Спортивно-Вишкільного Табору Загону „Червона Калина” з табору, що відбувся влітку 1986 року.
- \$25.00 Плем'я „Перші Стежі” — надіслала скарбник пл. сен. Оксана Коропецька (дивись „Замість квітів на могилу”).

Канада:

- \$20.00 Таня Вандергайден, Торонто (дивись „Замість квітів на могилу”)
- \$50.00 пл. сен-ри Ірина і Роман Вжесневські, Торонто (дивись „Замість квітів на могилу”)

Замість квітів на могилу
св. п.

МАРІЙ-ВОЛОДИМИРИ ЗАЛЕСЬКОЇ

матері приятельки Лариси Залеської-Онишкевич з висловами широкого співчуття склали \$50.00

пл. сен-ри Ірина і Роман Вжесневські, Торонто

Замість квітів на могилу
св. п.

ВІРИ РЕШЕТНИК

Мами нашої подруги-стежинки Каті Довбенко Плем'я „Перші Стежі” складає \$25.00 на прес-фонд „Юнака”. Дорогий Каті та всій опечаленій Родині шлемо вислови найглибшого співчуття.

За Плем'я „Перші Стежі”
пл. сен. Оксана Коропецька — скарбник

Замість квітів на могилу
св. п.

ІВАНА ЯРМОЛЮКА

— батька Соні Ярмолук-Скрипник, подруги пластових юнацьких років з висловами широкого співчуття складає \$20.00

Таня Вандергайден,
Торонто

Сезонові Привітання

*Інтернаціональний Рік Миру
майже кінчиться. Оглядаючись
у минуле, надіємось працювати далі
для заіснування миру й
гармонії у світі.*

*У Канаді ми плекаємо особливі настрої
і думки про родину й громади зокрема
в цьому сезоні.*

*Для всіх — побажання щастя
й успіхів у надходячому році.*

Достойний

Девід Кромбі

*Державний Секретар
і Міністер Відповідальний за Багатокультурність*

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 336-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unit 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадності. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні плани і на
нові доми (PPC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довіреними (траст).

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙНУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадить, позичає та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наше Оленсандер Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

5302 Dundas St. West, Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)

*... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"*
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303